PESTI FŐTEMPLOM

BELVÁROSI NAGYBOLDOGASSZONY FŐPLÉBÁNIA

I évf. 8. szám ***Spirituális közösségi lap*** *2014. szeptember*

Tartalom:

•Büszkeségünk a múltunk, reménységünk a jövőnk •Gyémántmisés hálaadás •Gondolatok tanévnyitóra •A szentmise gyümölcsei •Karitasz évadnyitó

Hittantábor Fadd-Domboriban

Hit és társadalom

Emlékezés a 19-20. sz. pá-páira

A hónap szentje Szent Gellért

Programjaink

BELVÁROSI NAGYBOLDOGASSZONY FŐPLÉBÁNIA
1056 Budapest, Március 15. tér 2. T: 318 3108 belvarosiplebania@gmail.com

Büszkeségünk a múltunk, reménységünk a jövőnk

Sokan megdöbbenve fogadták a hírt, miszerint templomunkat több mint egy évig zárva tartjuk. Még megrendítőbb azok élménye, akik bejutottak a volt gyönyörű Isten házába, s több mint három méter mély ásatási gödröt láttak a hajóban. Ráadásul mindent (a fóliázás ellenére is) vastagon belepett a por. Magam is többször föltettem magamban a kérdést: kellett ez nekünk? S a válasz az idő múlásával egyre határozottabb ***igen*** lett. Mára naponta többször bemegyek a szent térbe, hogy figyelemmel kísérhessem az ásatások nyomán feltáruló csoda-világot.

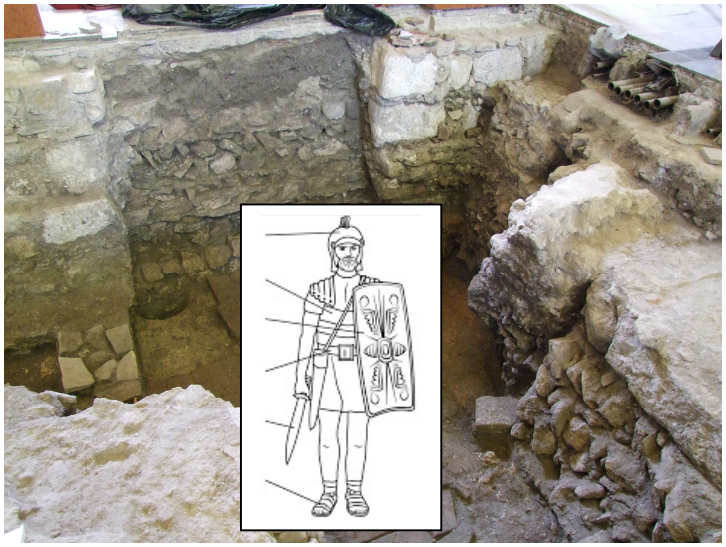

Több mint ezer év történelme tekint ránk a kövekből, a leletekből. A bronzkortól napjainkig a vezető régész szakember tizennégy építéstörténeti réteget tud elkülöníteni, s egymáson bemutatni. Tudása bámulatra méltó: ami a laikus szemlélő számára kezdetben csak kőrakás, az az ő számára beszédes jel, információval teli tudás-forrás. Nemcsak fantáziája van ahhoz, hogy lásson, hanem a falakból kiolvassa a korabeli épület szerkezetét, az itt élők életének történéseit. Kovács Eszter, a Budapesti Történeti Múzeum régésze, miközben lenyűgöző munkáját végzi, fogadja az ide látogató szakembereket, s bennünket is elkápráztat türelmével, ahogyan „előadást” tart nekünk bemutatva az aznap előkerült újdonságokat.

Minden reggel 7 órakor nyitjuk a templomot, amikor közel húsz ember érkezik pontosan, akik egész nap serényen hordják a földet, követ a konténerekbe (minden nap kettő megtelik), s szakértő, óvatos szerszámhasználattal tárják fel a rétegeket.

Milyen meglepetés és öröm, amikor előtűnik a háromhajós hatalmas román bazilika alapja, az oldalhajók apszisának (félköríves szentélyzáródás) öble; amikor kiderül, hogy méreteiben a XII. – XIII. századi templom a Lébényi, illetve a Jáki Templom méreteihez fogható; amikor a szakemberek állítják, hogy csak a Pannonhalmi Apátsági Templomhoz mérhető a templomunk értéke így, ahogy kőbe vésett dokumentuma a hajdan itt élők életének; amikor az ecsetek segítségével letisztított kövön fölragyog a díszítésként bevésett kis emberfej, melyről Józsa Judit korondi kerámikus, szobrász művész azt mondja: készítsünk róla lenyomatot, s annak nyomán kis kerámiaképet, amely emblémája lehet (akár ajándéktárgyként) templomunknak. Mennyire megindítja képzelőerőnket, amikor a munkás – szemünk láttára – hozza a bronzkori edényke fülét, vagy a freskóval festett kőtöredéket, mely tán a gótikus ülőfülke egy darabja; amikor megtalálják a római helyőrségi tábor parancsnoki helyiségének padlóját, a véderőműveket, vagy éppen annak bizonyítékát, hogy a tábor bizonyos részeit többször újjáépíthették (a Kr.u. IV. század). Részt vehettem a Terv Tanács ülésén, melynek egyik témája templomunk volt. Szakmájuk legjobbjai, - építé- - szek – köztük Mezős Tamás építésztervező vitatkoztak azon, hogyan kell az új szerkezetet méltó módon kialakítani, illetve hol legyen a belső lejáró a bemutató- és közösségi altemplomi térbe. Jelen lehetek minden hétfőn a hetet indító egyeztetésen, melyet Sándor Judit és Nagy István építészek vezetnek a Főváros, mint tulajdonos megrendelő képviseletében. Kulcsszerepet töltenek be a folyamatban a Vantal testvérek is (László és István) a kivitelező BAU-VIP Generál igazgatói. Köszönet mindegyikük elkötelezettségéért és munkájáért!

Az is magától értetődő, hogy a munkák folyamatában tárul föl az egyéb elvégzendő feladatok sora. Egy ilyen horderejű és nagyságrendű feltárási és építési tevékenység nem történhet még egyszer a történelemben, s mi boldogok lehetünk, hogy részesei lehetünk mindennek. Viszont, többletforrásokra van szükség, melyeknek megléte vagy hiánya megszabja a lehetőségeket. Ilyen kérdés például a fűtésrendszer, melynek csövezését az eddigi alagutak megszűnésével a födémbe kell rejteni, kerüljön hasonló módon a már tarthatatlanul veszélyessé vált villamoshálózat kiépítéséhez. De a hangosítást és az új biztonsági rendszert is meg kell újítani. Sikerül-e – és mikorra – az anyagi fedezetet biztosítani? A döntéshozók nyilvánvalóan belátják az ügy jelentőségét, de az ütemezés kérdés marad.

Isten különös gondviselését kell fölismernünk abban, hogy Erdő Péter bíboros főpásztor a nyugdíjazás miatt megüresedett Váci Utcai Szent Mihály Templom lelkipásztori ellátását is a Belvárosi Templom papságára bízta.

Így nem maradtunk lehetőség nélkül, hogy liturgikus és közösségi életünket töretlenül folytathassuk. Ebben pedig segítségükre van a Szatmárnémetiből hozzánk érkezett Merlás Tibor Atya. Jövőnk tehát az irgalmas és jóságos Isten kezében van, aki, ha egy kapu bezárul is, másikakat nyit helyébe.

A jövőnk reményteli voltát alapozza meg az a „hatalmas" méretű tér (mintegy 200 m2), mely a templom padlóját visszaépítve és újraburkolva alakul majd ki altemplomként Egyházközségünk javára. Liturgikus események, közösségi rendezvények, összejövetelek, családi ünnepek (például keresztelőt vagy esküvőt követően) történhetnek ott.

Az altemplom - ezen túlmenően - kiállító térként is működik majd, hiszen a templomtérből kisebb méretű üvegfelületen át lehet majd letekinteni, kedvet kapva, hogy oda lemenjünk. Így vitrinekben és tárlókban föl tudjuk vonultatni gazdag kincseinkből a legértékesebbeket: miseruhákat, vecsernyepalástokat, szobrainkat, freskóval díszített kőtöredékeket és ötvös tárgyainkat. Joggal büszkélkedhetünk mindezekkel nemcsak az ide érkező honfitársaink, hanem a turisták, külföldi látogatók előtt is. Sok-sok szakember, restaurátorok, kiállítás rendező, idegenvezető együttes munkája kell ezek kivitelezéséhez. Már nemcsak tervekről beszélünk, hanem folyamatban lévő, megvalósuló programról.

Ezeket látva kötelességünknek érezzük azt, hogy gondos sáfárai legyünk ilyen értékeknek. Katolikus Egyházunk minden korban az emberiség (nemcsak a hívek) számára a kultúra színe-javát hozta létre és őrizte nemzedékeken át, akár évezredek távlatában is. Milyen bizonyítéka ez az alkotó ember lelkét, tehetségét megtermékenyítő evangélium erejének. A keresztény kultúra az értelmes ember számára üzenetet hordoz: Isten kinyilatkoztatását, amelynek mélyebb megértésére vezet. Az élő Istentől elidegenített ember számára eszköz, hogy a felszínességből, a talmi, azonnal emészthető fogyasztói javak szorításából kiemelkedjék a magasabb rendű, a természetfeletti szintjére. Ez az, ami igazán emberhez méltó, tehát szolgálatunkkal hozzásegítjük testvéreinket ahhoz, hogy átéljék ember voltunk lényegét: Istenre utaltságunkat. Így az ésszel élő ember figyelmét Teremtőnkre és Megváltónkra, Jézus Krisztusra irányítsuk.

A szeptemberi iskolakezdés új evengelizációs távlatot jelent a számunkra. Az oktatási törvény ugyanis előírja a hit- és erkölcstan vagy etika kötelező fölvételét, melynek következtében nagyságrendekkel több gyermeket, fiatalt és családot érünk el, mint korábban. El kell indítanunk a tanítást és nevelő munkát a három nagy belvárosi gimnáziumban (Veres Pálné, Apáczai Csere János és Eötvös), valamint tovább kell vinnünk a fölmenő rendszerben folyó hitoktatást a Váci Utcai Ének-Zene Tagozatos Általános Iskolában. Ezek mellett a plébániai csoportjainkat is megőrizzük.

Az oly nagy igényt felmutató lelki segélyezést és plébániai – lelkipásztori szolgálatot új-régi munkatárs is segíti: Bitter Lajos lelkipásztori kisegítőnk személyében. Természetesen bízunk az eddig is itt dolgozók helytállásában és a Szent Mihály Templom nagyszerű csapatában.

Milyen erőre alapozva mertünk, merünk belevágni ilyen álom megvalósításába? Hiszen nagy fába vágtuk a fejszénket. Nem magunkban bízva. Reménységünk és jövőnk Krisztus. Az Ő országát építve, Vele dolgozhatunk sokak együttműködésére is támaszkodva. Kívánom, hogy Isten vigye jó végre, amire indított, s amit elkezdtünk!

Zoltán atya

Hálaadás gyémántmisémre

Köszönöm Uram édes szüleim jó szándékát, amellyel felajánlottak engem Szűz Anyámnak Máriazellben még születésem előtt. Köszönöm, hogy azt elfogadtad és nekem ezután papi hivatást adtál.

Köszönöm, Uram, hogy hívásod kibontakoztatására hívő, szent, vallásos környezetet biztosítottál Rómaifürdőn.

Köszönöm, hogy szerető testvéreket, nagyszülőket, tanító néniket és bácsikat adtál, akik nekem olyan gondtalan gyermekkort biztosíthattak, melyben a kölcsönös szeretet dominált és lett meghatározó világlátásomra.

Köszönöm azokat a kiváló paptanárokat, akik az Érseki Katolikus Gimnáziumban, majd az Esztergomi papnevelő Szemináriumban oly kiválóan lelkileg is felkészítettek, hogy téged Jézusom, mint a papság igazi mintaképét – igaz gyenge- követhettelek, a Szent, Apostoli, Római Katolikus Anyaszentegyházban. Csodálom gondviselő tetteidet, aminek eredményeként azokban a nehéz, istentelen körülmények között élt években az óbudai, bosnyáktéri, törökőri, belvárosi plébánosok védelmében tevékenykedhettem. Bizonyára neki köszönhetően elkerültem a börtönt úgy, hogy semmilyen kompromisszumot nem kellett vállalnom szabad papi működésemért.

Köszönöm Uram azokat a gyermekeket, akiket hittanra, a Te szeretetedre, és oltárod szolgálatára, ministrálásra taníthattam az elmúlt évtizedek alatt.

Köszönöm, azokat a jegyeseket akiknek oktatását végeztem, akiket a házasságra felkészíthettem.

Köszönöm azt a sok száz prédikációt, amelyre lelkiismeretesen felkészülhettem, és velük Isten szent népét Országodba vezethettem.

Köszönöm azt a rengeteg esketést, temetést, betegellátást, áldoztatást, gyóntatást, amelyben Téged képviseltelek, helyettesíthettelek . Akár a zsolozsmázásra, litániázásra, rózsafűzér előimádkozásra gondolok, s amelyben rengeted imameghallgatást nyertem a hívek lelki javára az elmúlt 60 év alatt.

Köszönöm azt a különös nagy ajándékot, hogy szent templomot és plébániát építhettem Budapest Vizafogón az ottani hívek szolgálatára.

Köszönöm az évek alatt nekem segítő káplánok egyházi szolgálattevők áldozatos munkáját és imáit, melyek megőriztek Egyházadban jó egészségben.

Köszönöm, hogy Nevedben annyiszor megbocsájthattam a hozzám fordulóknak és én is oly sokszor nyertem bűnbocsánatot az évek során a jó paptestvérek, (kármeliták, ferencesek, egyetemi templom lelkészei révén).

Külön köszönöm hogy a Cursillóra Bécsbe 1989 februárjában meghívtál és aztán Magyarországon az első férfi cursillót velem megtarthatta Josef Cascales atya, innen indult el hazánkban,most 25 éve a lelkiségi mozgalom. Számos egyházmegyében, és tőlünk terjedt tovább Szlovákia, Románia magyarajkú hívek körében. Főleg Beőthy Tamás atya buzgóságából.

Köszönöm, hogy Isten gondviseléséből a Házas hétvége szolgálatában is több mint negyven lelkigyakorlatot vezethettem országszerte sok száz házaspár házaséletét lelkileg megújíthattam. Mindezek az Eucharisztiából és a Szentlélek Isten rendkívüli kegyelmeivel áradhattak a felekre, és reám is, akiknek szeretete engem is megőrzött a szeretetközösségben. (Ennek élén járt Osztie Zoltán atya és testvére Éva, Édes mamával együtt. Megtartó szeretetüket Isten fizesse meg sokszorosan!)

Köszönöm az értem sok-sok éven át imádkozó jó hívek kitartó imáit, melynek gyümölcse a mai nap, és hogy 84 évesen ilyen jó egészségben együtt adhatunk hálát Isten minden adományáért. Innen merítem a reményt a további évekre, a minket teremtő Isten, a minket megváltó Fia, Jézus, és a Szentlélek jóvoltából.

***Legyen neki dicsőség mindörökké! Amen!** Alleluja*

Elhangzott 2014.VI. 14-én Vizafogón és VI. 29.-én a Belvárosi Főplébánia Templomban Herpy Györgytől

Gondolatok tanévnyitóra

Számomra minden esztendő szeptember hónapja egyet jelent az új iskolai tanév kezdetével. Reggelente az utcák megtelnek iskolába igyekvő gyermekekkel, az iskolák osztálytermeit diákok lepik el. Élet van!

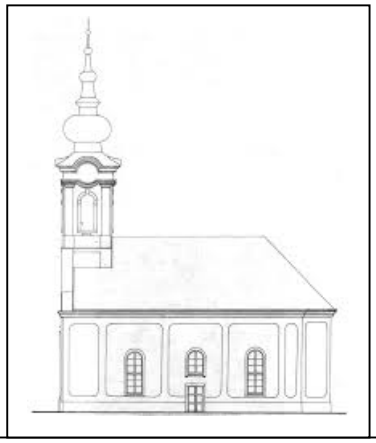

Lelkipásztorként első alkalom, hogy Budapesten élhetem át a kezdés nyújtotta élményeket és izgalmakat. Hetek óta azon töprengek, hogy Egyházunk nagy nevelői, szentjei hogyan igazodnának el a mai helyzetben? Van-e még keletje a Bibliának? Van-e még értelme manapság hitnek, erkölcsnek, munkának, tudománynak? Mit kezdenének 2014-ben Magyarországon ezekkel a kérdésekkel? Valljuk be őszintén nem lenne könnyű dolguk. Nagy a szegénység, még nagyobb a szellemi-lelki. A pálya nehéz, aknákkal teli. Itt kellene versenyezni. Igen, versenyezni akcióhősökkel, megasztárokkal, pornószínészekkel. Ébren tartani a figyelmet, a fegyelmet, felmutatni az örök értékeket és erényeket. Örök értékeket a menő cuccok, az autócsodák, a szupermarketek „trendi" kínálatával szemben. Versenyfutásban vagyunk a csillogó reklámok ellenében, az internet csábító ajánlataival szemben. Van-e alternatívánk az egész modern fogyasztói szemlélet ellenében? Milyenek az esélyeink? Hogyan maradhatunk versenyképesek? Mihez fogna ma Néri Szent Fülöp, Kalazanci Szent József? Hogyan tudná megszólítani a fiatalokat Bosco Szent János, avagy Boldog Adolph Kolping? Ők annak idején, saját korukban felismerték az idők jeleit, megértették saját koruknak kihívásait. S egyben megtalálták a helyes receptet az akkori ifjúság égető gondjaira.

Az alaphelyzet, a kiinduló pont többnyire hasonló, mint e neves szentek, évszázadok óta irányt mutató pedagógiai zsenik esetében. Viharos történelmi átalakulások: gazdasági-társadalmi „földrengések" és „árvizek" sújtották akkor is a világot. Akkor is e tragédiák nyomában szétesett családok, kallódó, reményt és talajt vesztett ifjak.

Mostani helyzetünk kísértetiesen hasonlít az akkorihoz. A különbség talán csak annyi, hogy a mai civilizáció más orvosságokat kínál: a tényleges drogokon kívül egy hamis mesevilágot, melyet leginkább, ördögi reklámok, negédes filmsorozatok jellemeznek. Tudomány és kultúra helyett a kereskedelmi csatornák, no meg a bulvársajtó igyekszik eligazítani jelen világunkban. Olykor eléggé nagy sikerrel. Sajátos világba kényszerítenek bennünket. Közösségi oldalakon próbálunk „otthonra" lelni, végül azonban mégis egyedül maradunk.

Pedagógus, hitoktató feje tetejére is állhat, akkor sem képes rendet teremteni ebben a szellemi, lelki összevisszaságban.

Adolph Kolping gondolatait hívom segítségül: *„Az egész erkölcsi világrend a vallás alappillérein nyugszik, amelyeket hittételeknek is nevezhetünk. Mindaz, amit csak tesz az ember ezen a világon, vagy amivel foglalkozik – egyes dolgok közvetlenül, mások távolabbról –, összefügg a fenti vezéreszmével. Például a szociális élet, a politika, a gazdaság, egyszóval a legprofánabb emberi tevékenység is többé-kevésbé ehhez kapcsolódik. Ha azonban a vallási és egyben a szociális rend tartóoszlopai közül csak egyet is elveszünk vagy mással helyettesítünk, az egész építmény összedől, és az összkép új arculatát a beiktatott pótlás határozza meg"*. A mára kialakult helyzet igazolja a fenti állítást. Erkölcsi világrend? Evangéliumi értékek? Egyház, haza, család? – mára devalválódott fogalmakká lettek. Gyakorta pedig értékét és értelmét veszített fogalommá vált különösen a fiatalok körében.

Van-e kiút, igazi megoldás? Igen! Építkezni csakis szilárd alapokon lehet. Vissza kell térnünk nekünk is az alapkérdésekhez, és a reánk bízottakat is el kell vezetnünk ezekhez az alapokhoz.

Erre vállalkozunk ebben az új iskolai tanévben is. Személy szerint köszönet a szülők és gyermekeik bizalmáért. Köszönet és hála az előttünk álló útért, amelyen közösen fogunk végigmenni. A napokban egy édesanya hívott föl telefonon, s érdeklődött, hogy mikor lesz plébániai hitoktatás. A beszélgetés során elmondta, hogy nagyon hálás az elmúlt esztendőért is, továbbá, hogy mennyire fontos gyermeke számára a plébániai hitoktatás, a nyári hittanos tábor. Szebb elismerést és dícséretet aligha remélhetünk munkánkért. Köszönet érte! Bátran és cselekvő reménnyel induljuk el az előttünk álló útra!

Merlás Tibor

A szentmise gyümölcsei

Hitünk tanítása szerint minden érvényes szentmise Urunk golgotai áldozatának megújítása, mely áldozat végtelen értékű, ezért amíg a szentmisét érvényesen felszentelt áldozópap mutatja be, tiszta búzakenyeret és szőlőbort használva és az Egyház által jóváhagyott konszekráló szavakat mondva, azzal a szándékkal, hogy azt tegye, amit Krisztus és az Egyház tenni szándékozik, minden egyes szentmiséről is elmondhatjuk, hogy végtelen értékű. Vajon ebből lehet-e arra következtetni, hogy a szentmise bemutatásánál meg kell elégednünk a puszta érvényességgel, vagy a szentmise hatékonyságára és gyümölcsöző mivoltára más tényezők is hatással vannak?

A skolasztikus teológia szerint a szentmisét négy célból ajánljuk fel: 1. hogy Isten imádjuk; 2. hogy hálát adjunk jótéteményeiért (eucharisztia=hálaadás); 3. hogy elégtételt nyújtsunk magunk és mások, élők és holtak bűneiért (engesztelés); 4. hogy elnyerjük a számunkra szükséges kegyelmeket. Ezen kívül a szentmisének van egy külső és egy belső értéke és hatékonysága. A *belső* érték magának az áldozatnak hatékonyságára vonatkozik. Mivel minden szentmisében az elsődleges bemutató maga Krisztus az Örök Főpap, és ugyanő az áldozati adomány is, ezért minden szentmise méltósága végtelen és az emberi tökéletlenségek nem tudják azt csökkenteni, hiszen az Atya mindig Fiának tökéletes áldozatát látja benne. Isten, mint végtelen, abszolút lény végtelen módon be tudja fogadni a Krisztus áldozatából fakadó végtelen imádást, hálaadást, engesztelést és könyörgést. Isten részéről tehát teljesen elegendő lenne a Golgotán bemutatott egyszeri áldozat, nem kellene azt megjeleníteni az idők végezetéig a földi oltárokon, hiszen egy végtelen értékhez a véges ember nem tud már semmit hozzátenni. Ámde a szentmisét az emberekért ajánljuk fel, akik térben és időben szétszóródva élnek és véges lényként csakis véges módon tudnak részesedni Krisztus áldozatából és a szentmise hatásaiból, gyümölcseiből is. Vagyis az ember korlátozottsága akadályozza, hogy Isten végtelen, mindenható kegyelme teljes mértékben kifejtse hatását az emberben és a világban. Ezért kell a szentmisét az idők végzetéig rendszeresen és gyakran bemutatni, hogy az emberiség és a világ minél jobban átitatódjon a megváltás kegyelmével.

De mitől függ a szentmise hatékonyságának mértéke az ember szempontjából? Mindenek előtt természetesen a szentmisén résztvevő hívő hitének és buzgóságának mértékétől. Annál többet tud befogadni, minél jobban kitárult szíve, minél érzékenyebb a kegyelem sugallataira és minél jobban felkészült a kegyelemmel való együttműködésre. De függ a hatékonyság a miséző pap hitétől és buzgóságától is. Nem véletlen, hogy Szt. Pió atya miséjére özönlöttek a hívek és több kegyelmet nyertek, mint egy kevésbé szent pap miséjén. Pió atya ugyanis teljesen áttetsző eszköze volt Krisztusnak, a Főpapnak, személyes bűnei nem akadályozták a kegyelem közvetítését. Nem kis hatással van a szentmise gyümölcseire az adott kor lelkiségének, életszentségének általános szintje is. Egy olyan korban, amely teljesen át van itatva az Evangélium szellemével, ahol a pápa, a püspökök, papság és a hívek nagy része is komolyan törekszik a krisztusi eszmény megélésére, minden szentmise és liturgikus cselekmény általában sokkal hatékonyabb lesz az Egyház hagyományos meggyőződése szerint, mint egy langyos, közömbös és Istentől elszakadt korban. Végül meg kell említeni a szertartás külső feltételeinek, formájának a jelentőségét is. Minél ünnepélyesebb, igényesebb, méltóságteljesebb egy szertartás, minél szakrálisabb a szent zene és a szertartások szövege, felépítése, minél igényesebb a szakrális épület, a liturgikus ruhák és eszközök kivitelezése, minél felkészültebb és buzgóbb az asszisztencia, minél nemesebb a pap celebrálási stílusa, annál nagyobb külső dicsőséget kap Isten. Ezek persze nem befolyásolják Isten belső dicsőségét, melyet ő önmagában birtokol, a mi dicsőítésünk őt nem teszi nagyobbá, de nekünk üdvösségünkre válik, mert Istennek jobban tetszik ami szebb és nemesebb, hiszen Ő maga a szépnek és nemesnek forrása és teljessége. Így nagyobb érdemre tesz szert, aki Istenhez jobban illő, neki jobban tetsző eszközöket vesz igénybe a liturgiában, következésképpen a kegyelem befogadásának mértéke és hatékonysága is nagyobb lesz.

Mindez komoly felelősséget ró a papságra, a templomi énekesekre, ministránsokra és a hívekre egyaránt. Isten mindent megtett a mi megváltásunkért, most is mindent megtesz megszentelődésünkért, ha csak rajta múlna, mindegyikünk már most páratlan életszentségre jutna. Egyetlen szentmise, egyetlen szentáldozás elég lenne ehhez. De mivel az ember véges, korlátolt és ráadásul bűnös lény is, ezért kell folyamatosan megtérnünk, javulnunk, csiszolódnunk és növekednünk a krisztusi erényekben, hogy minél hajlékonyabb eszközei lehessünk a kegyelemnek, minél áttetszőbb közvetítői az ő ajándékainak és kegyelme minél bőségesebb gyümölcsöt teremjen életünkben. Ezért liturgikus szolgálatunk is rászorul a folytonos megtisztulásra, megtérésre, fejlődésre, mert a végtelenül szent Istenhez, csak szent és tökéletes liturgia illik.

P. Kovács Ervin Gellért O.Praem

Karitász szezonnyitó 2014-15

Karitász csoportunk a Szentlélektől megújult erővel, kezdi az új évadot. Elindulnak állandó programjaink, melyekről a szórólapokon lehet részletesen tájékozódni. Ezek többek között:

A karitász hittan, mely során a keresztény élet napi életvezetési és erkölcsi kihívásaira keressük és találjuk meg a választ Krisztusban.

Indítjuk a havi közösségi programjainkat is, a nagysikerű Gellért hegyi sétát (jó idő esetén), a filmklubot Dudás Márti hitoktató vezetésével, a Szeretetláng imaórákat, mely az Oltáriszentség és a Szűzanya szeretetforrásából erősíti karitász munkánkat, hogy Isten erejével, az igazság fegyverzetében nagy türelemmel éljünk (vö. Ef6,11) és legyünk szeretettel egymás iránt. Till Gabriella doktornő belgyógyász főorvos is szeretettel vár mindenkit egészségügyi tanácsadásra, immár a Szent Imre plébánián a plébániai karitász csoportok közti együttműködés keretében.

A programjaink alkalmak arra is, hogy személyesen találkozzunk, beszélgessünk egymással és látókörünkbe kerüljenek a szükséget szenvedő, segítségre szoruló testvéreink. Az idén különösen nagy hangsúlyt fogunk fektetni a társszervezetekkel, az önkormányzati és minisztériumi szervekkel való együttműködésre, hogy munkánk még hatékonyabb legyen, hogy ki tudjuk használni egymás adottságait, ne legyenek átfedő programok, feladatok, hanem egészítsük ki egymás erősségeit.

Talán sokan nem is tudják, hogy milyen széleskörű szociális védőhálóval rendelkezik hazánk, különösen Budapest és ezen belül a Belváros. Nyugodtan mondhatjuk, hogy európai viszonylatban is messze példamutató a törődés a szegényekkel, a nehéz helyzetbe jutottakkal. Szinte minden élethelyzetben tud segítséget nyújtani az állam, az önkormányzat, a családsegítő központokon és más intézményeken keresztül. Ez persze nem azt jelenti, hogy az állam minden problémát megold helyettünk, a bajba jutottak helyett, de ki vannak építve és működnek azok a csatornák, amin keresztül mindenki elindulhat a jobb életkörülmények elérése felé.

Ehhez egy alapfeltételt kell a rászorulónak teljesítenie, mégpedig az, hogy a segítséget kérő együtt kell működjön a szociális rendszerrel, el fogadja a megoldási irányokat és ebben következetesen ki kell tartson mindaddig, amíg a segítségre rászorul. Ez így leírva egyszerűnek és könnyen teljesíthetőnek tűnik, de mégis az a tapasztalatunk a karitász munkánk során, hogy a nehéz helyzetbe jutott emberek bizony lelkileg is sokszor olyan mértékben „lerobbannak", hogy nagyon nehezen tudnak már magukért bármit is tenni.

Úgy gondolom, hogy idén még nagyobb hangsúlyt fektetünk arra, hogy segítsük a hozzánk forduló emberek önbecsülését erősíteni, segítsük őket abban, hogy akarjanak boldogulni (szó szerint), megtalálják önmagukat Krisztusban, hogy motiváltak legyenek Isten gyermekéhez méltó életkörülmények kialakításában.

Nem könnyű, de nemes, szép feladat ez, a szeretet cselekedete. Az ember, ha önmagát megbecsüli, ha jól érzi magát az adott élethelyzetében, csak akkor tud kibontakozni, csak ekkor tud az egyes rászoruló hosszú távon éltes életet élni, a társadalmunk, emberi közösségünk pedig épülni. Szent Pál apostol, eredetileg Timóteus püspöknek írt bátorítását, intelmét tekintjük az ezévi mottónknak: *„Hirdesd az evangéliumot, állj vele elő, akár alkalmas, akár alkalmatlan. Érvelj, ints, buzdíts nagy türelemmel és hozzáértéssel." 2Tim4,2*

Karitász munkánkban az evangélium hirdetését a tettekkel végezzük, hogy a tettek beszéljenek helyettünk, és a nagy türelemre, illetve a hozzáértésre tesszük a hangsúlyt.

Csorba Gábor
állandó diakónus

Karitász hittan: szeptember15.és 22. és 29. hétfő 16.30 óra. Vezeti: Csorba Gábor állandó diakónus.
Éves téma: Élet Krisztussal Krisztusban a hétköznapokban.

Szeretetláng imaóra: szeptember18. és 25. csütörtök 15.00 óra,
Az imaórákat követően 16 órakor kezdődik a Szentmise.
Helyszín: Szent Mihály templom, V. Váci utca 47/B.
Karitász Filmklub: szeptember11. csütörtök 17.00 óra .Vezeti: Dudás Márta hitoktató.
A film címe: Az arc nélküli ember (amerikai, 120 perc, 1993.). Rendező és főszereplő: Mel Gibson. Utána beszélgetési lehetőség a filmről.
Karitász Délelőtt – Gellért-hegyi séta:
Szeptember 13. szombat 10.00 órai indulás
Találkozási hely: Belvárosi templom kapuja, Márc. 15. tér.

A mai hívő ember nagy kísértése, a keresztények lélekszámának relatív, de folyamatos csökkenése. Tudjuk: kiürülnek a templomok, a missziók kevés sikerrel járnak, az un. keresztény országokban a keresztények sokszor öröklött szokások folytatói, és félő, hogy „egyéni" „maguk módján" felfogott hitük alapja nem létezik.

Egyik oka ennek éppen maga az üdvtörténeti esemény: hogy Istent nem a világ közvetíti, hanem egy ember, aki Isten. Így a világ Isten nélkülivé válik, egyre jobban elvilágiasodik, egyre élesebb a különbség Isten és a kategoriális közvetítők, (pl. a szó és a rítus) között, pedig a szentmisében ezekkel találkozunk.

A világ, a mi világunk, ahová emberi és keresztényi küldetésünk szól, soha nem látott szédítő tempóban rohan a jövőbe. Mindenki szomszédja mindenkinek, a racionális technika, az informatika, a mesterségesen keltett igények, a reklám, a szervezett szórakoztatóipar és a prognózisok hatása és befolyása korlátlanul érvényesül. Ez a világ már nem természetadta szilárd otthona az embernek, hanem maga készíti. Ennek ellenére azonban ez a világ eleve és mindvégig a megismételhetetlen emberi személynek, az emberi szeretetnek, a magánynak, a halálnak, a végtelen boldogság utáni vágynak, a világa. Ez a világ kozmosz, amelyet nem mi készítettünk, hanem itt találtunk, Isten testet öltött gondolata, amelyet parancsa szerint nem csak csodálnunk, hanem művelnünk is kell, ami azt jelenti, hogy az emberi tudatnak át kell itatnia azt, ami az isteni tudatból származik. A görög filozófia és gondolkodás, amely Krisztus után a keresztény hitigazságok szavakban történő kibontakozásához fejlett fogalmi készletével járult hozzá, a világ nyersanyagát nem tartotta Isten művének. Isten a szellem nélkül való anyaggal – a munkával – szerintük nem mocskolhatta be a kezét, az az „alantas istenek" műve volt

A munka isteni értékelése a kereszténység forradalmi gondolata. A Názáreti Jézus egy munkás fia aki maga is munkás. A világ mint teremtés, és Isten, mint a világtól független teremtő szétválasztása az alapja annak, hogy az ember előtt a világ tudományos megismerésében nem áll korlát. Amíg a világ tele volt istenekkel, addig a természettudomány nem alakulhatott ki. Tudjuk, hogy a tudomány előretörése, történelmi megvalósulása esetenként a keresztény vallással szemben folytatott kemény küzdelemben ment végbe és hódította meg a világot, de valójában a tudomány nem a hittel, hanem a kereszténység görög kultúrával átitatott történelmi megvalósulásával ütközött össze, a keresztények akkori világszemléletével, amelynek ugyanakkor mégis a győzelmét köszönhette.

A világ tehát teremtés és ugyanakkor az ember által alakított külső valóság is, a kultúra és civilizáció világa, amelyet azonban nem lehet csak önmagában szemlélni, mert az ember, aki alakítja, maga is része, nem tőle elválasztható, vele szemben álló valóság, hanem történelmi állapotának kikristályosodása, melyre minden tette rányomja bélyegét. Ez a „város", a civilizáció jelképe, az ember által készített világ, amelyben Ádám bűne, az emberi dölyf, Káin leszármazottainak, az első fegyverkovácsoknak a művei, és Krisztus megváltása testesül meg és alakít.

Amikor világról beszélünk, akkor emberi kapcsolatokra, és ezekben a kapcsolatokban érzékelhető emberen kívüli valóságra egyaránt gondolunk, amelynek mi keresztények a részei vagyunk, párbeszédben állunk a világgal, és ez a tény önmagunkkal, saját küldetésünkkel szembesít minket. A kérdés ez: örök elhivatottságunk, és egzisztenciánk földi alapjainak biztosítása hogyan egyeztethető össze?

Keresztény hitünk alapja, hogy Jézus Krisztusban elválaszthatatlanul és összekeveredés nélkül egyesült az isteni és az emberi:Isten ember lett. Ebből indulunk ki, és megpróbáljuk szavakba önteni, hogy mire gondolunk, amikor ezt valljuk. Ha az ember lényegét, saját magunkat akarjuk meghatározni, azt mondjuk magunkról, hogy értelmes élőlény vagyunk. Az értelemről pedig azt tapasztaljuk, hogy soha nem áll meg, mindig továbbkérdez, a határtalanra irányul, csak az elégítené meg, ha megragadná a határtalant, ha felfognánk, a lét (az igaz és a jó) végtelenségét, amire pedig értelmünk irányul. Ezért a „mi az ember?" kérdésre azt válaszolhatjuk, hogy az ember a végtelen jóra vágyó titok, aki ugyanakkor e nélkül a szegénység titka, aki csak akkor kerül közel a titokhoz, ha a Felfoghatatlanhoz kerül közel, akit paradox módon megragadni nem tud, de ugyanakkor mégis „képes arra", hogy őt a Felfoghatatlan megragadja (Capax Dei). Ez azt jelenti, hogy az ember definíciójába Isten maga beletartozik. E nélkül az ember olyan üresség, amelynek saját maga utána tud járni a tudományával, és megállapíthatja, hogy nincs mögötte semmi. Nem reflektált, vagyis nem kifejezetten tudatosan és megfogalmazottan, hanem életérzés formájában, korunkban ez a jelenség tömegesen van jelen, mondhatjuk: a lét, mint értelmetlenség szörnyű ürességgel és feltartóztathatalan széteséssel támad. Ez azonban lehet kegyelem is, mert egyre sürgetőbben jelentkezik a lét értelmének kérdése. Nekünk, kereszténynek nincs szükségünk arra, hogy létünk szakadékait mesterségesen, de különösen illetéktelen és hamis teologizálással áthidaljuk. Józanabbak lehetünk a legjózanabb pozitivistánál, keményebben bírálhatunk a legkeményebb kétkedőnél, mert akkor vethetjük meg lábunkat szilárd talajon, ugyanis kiderül: a világ az világ, és az ember – nem Isten. Nem könnyű elfogadni, hogy Isten létünk mélységes szomorúságában ragyog fel

Ez a ragyogás pedig az evangélium: Isten ember lett. Ha Isten beletartozik az ember definíciójába, ha az ember eljutott az istenhithez, ha üressége Isten nélkül a semmit jelenti ki úrként, akkor nem talál ellentmondást abban, hogy a Titok közli magát az emberrel, mégpedig csakis valóságos módon: valóságos emberben és valóságosan, történelmileg, a szellem és anyag egységes világtörténelmének csúcsaként, amelyet eleve közölt a történelemmel, és eleve megváltotta az emberi szabadságból kibontakozó bűnt. Aki Istenhez eljutott, nem utasíthatja el a megtestesülés eszméjét.

Isten és a világ viszonya éppen a kinyilatkoztatás értelmében vált úgy el, hogy az ember egyrészt jogosult és képes a világ megismerésére, sőt, tudományos értelemben úgy is tekinthet rá, mint Istentől független valóságra. Tudomásul vehetjük, hogy a világ világiasodása nemcsak tény, hanem a letisztult istenkép következménye is, és a kereszténység küldetése ebben a világban valósul meg. Ez azonban nem jelenti azt, hogy Isten nem nyilvánulhat meg úgy a világban, hogy közben az anyagvilág önálló törvényei érvényben maradnak. A Szent szférája tőle különböző közvetítő elemeken keresztül megmutatkozhat, paradox módon manifesztálódhat, miközben a közvetítő elem természete megmarad. A keresztény kultuszban, a szentmisében is ez történik, ami a Szent megjelenésének legmagasabb rendű megnyilvánulása a megtestesülés után. Az isteni személy emberben való megjelenése után a szentmisében tovább élnek a kultusz vallástörténeti összetevői.

A kultusz általában rítusok rendszere, emberi kezdeményezés, melyben egy csoport külső cselekvés révén lép kapcsolatba a Szenttel. A keresztény kultusz azonban nem emberi kezdeményezés, hanem Isten üdvözítő cselekedete. Nem az ószövetségi kultusz átvitele lelki, erkölcsi síkra, hanem annak eszkatológikus beteljesítése, Szentlélekkel való eltöltése, amelynek alanya maga Krisztus, aki egyházában tovább működik. A teremtés célja, az ember üdvössége, Istennel való végleges egysége Krisztusban már adott, ugyanakkor a világ „önállósága", elvilágiasodása tapasztalati valóság. Mégis éppen a keresztény kultuszban valósul tovább a megtestesülés, a szellem és anyag olyan egysége, amely a paradicsomi állapotra utal. A vallásos rítusokban a szent tér és szent idő tapasztalata az emberben az ősi, istenek és mítikus hősök által elrendezett világ iránti vágyat mutatta fel, amely nem a történelem rendjébe tartozik. A keresztény kultusz viszont a megtestesülés következtében új minőségben kapcsolja össze a kezdetet, a történelmet és az eszkatológiát. A világ tényszerű, jogos és éppen a kinyilatkoztatásból eredő önállósága, elvilágiasodása nem jelenti ezért azt, hogy független a Szent dimenziójától. Ezért a társadalmi és politikai élet sem lehet független a Szent dimenziójától. Állam és Egyház szétválasztása nem a hit, a politika és társadalom szétválasztását jelenti. Az összekötő kapocs a keresztény erkölcs a közéletben, amely nem létezik a megtestesülés és megváltás nélkül, és aminek forrása, jelenvalósága és történelmi folyamatossága a szentmise.

BL

Emlékezés a 19-20. sz. pápáira és a két zsinat közötti eseményekre

folytatás

XIII. LEO 1878-1903

1884. Körlevél a szabadkőművesekről: „A színlelés és rejtekben tartózkodás, az emberek igen szoros kötelékkel mintegy rabszolgasorba taszítása, és annak okát meg nem világítva minden gaztett elkövetésére való felhasználása olyan szörnyűség, melyet a dolgok természete nem tűr el".

1885. Körlevél az államok szervezetéről „…a mai vészes újítások forrása a fékevesztett szabadság elmélete, mely a múlt század legnagyobb zavarai között kikoholt, és nem csupán a keresztény, de a természetjoggal is sok tekintetben ellenkezik.

1896. Körlevél: Az Egyház Jézus misztikus Teste. Mint minden test szemmel látható, de mint az élőlényekben, az „életelv" titkos, és teljesen el van rejtve. Ezt a tagok mozgása és cselekvése jelzi.

1897. LISIEUX-i SZENT TERÉZ francia szerzetesnő az Egyház jele: „Könnyű szép dolgokat írni a szenvedésről, de írni az semmi! Benne kell lenni, hogy tudjuk…"

SZENT X. PIUS 1903-1914

1903. Körlevél: „…Mária jogot nyert arra, hogy a legméltóbb módon, az elveszett világ helyreállítójává váljon." Valljuk, hogy ezeknek az adományoknak kiosztása egyedül Krisztust illeti meg, mégis az Anyának a Fiával a fájdalmakban és a bajokban való közösségvállalás szerint, a Fölséges Szűznek megadatott: „hogy a föld egész kerekségén egyszülött Fiánál a leghathatósabb közvetítő és közbenjáró legyen."

1905.Körlevél: Az Egyháznak óhaja, hogy minden krisztushívő naponta járuljon a szent vendégséghez.

1907. Körlevél: a modernizmus elítéléséről, miszerint az emberi értelem csak azokra a dolgokra korlátozódik, amelyek előttünk mutatkoznak. Szerintük a jelenségek határán túllépni sem jogunk, sem képességünk nincs, így Istenhez felemelkedni, Isten létét a látható dolgokból felismerni, semmilyen módon nem vagyunk képesek.

1910. Rendelkezés. A gyermekek gyónása illetve szentáldozása arra az időszakra tehető, mikor a gyermek logikusan kezd gondolkodni, azaz a hetedik életév környékére.

Siményi Vilmos

Hittantábor Fadd-Domboriban

Július elején idén is részt vehettünk a hagyományosan megrendezett plébániai hittantáborban. Ilyenkor a hittanosok, különböző misére járó ministránsok egy hétig örülhetnek az együttlétnek, közösségnek.

Idén Fadd-Domborin voltunk. Az apró házak a Duna holtágának partján, a nádas szélén álltak. Vasárnap indultunk, a közös 10 órás mise, György atya gyémántmiséje után. Vonattal és busszal mentünk.

A tábor életét a szúnyogokon kívül semmi sem zavarta. Bár a résztvevők között majdnem tizenöt év korkülönbség is előfordult, a kicsik és nagyok egyaránt jól érezték magukat.

Minden nap szentmisével kezdődött a szabadban, hacsak az eső miatt nem került elhalasztásra a délutáni órákra. Este rövid imádsággal fejeztük be a napot.

Rögtön az napon, hétfőn, különleges élmény várt ránk: a Paksi atomerőmű meglátogatása. A kisebbek az erőmű múzeumában töltötték az időt, míg a nagyobbak testközelből is megismerhették annak működését.

A hét folyamán sor került számháborúra, a megszokott vetélkedőkre, csapatversenyekre, majd csocsó, pingpong és foci meccsek is következtek. Egy-egy estén néhány kis faházban még hosszasan égett a lámpa, s ekkor életről-halálról, jóról-rosszról, mennyországról vagy pokolról folyt az eszmecsere. A nagyobbaknak az emberi jogokról, a kisebbeknek a felnőtté válásról, a kicsiknek az egyházról volt szervezett beszélgetés.

Pénteken a gemenci erdő mellett bicikliztünk, és egy vékony erdősávon át a vízpartra jutva egy magaslesből szemlélhettük a tájat. Megebédeltünk, majd népi kézműves foglalkozáson vettünk részt: fából mókust és kacsát is készítettünk, a barátságkarkötőről nem is beszélve.

Szombaton utaztunk haza. A tábor hangulatáról, közösségformáló erejéről talán az árulkodik, hogy a vonaton mindenki a másik elérhetőségeit kérdezte, hogy legyen mód a tanév közben is tartani a kapcsolatot.

Bursics Anna

Emlékezés a 19-20. sz. pápáira és a két zsinat közötti eseményekre

Folytatás

XI.PIUSZ

1933. Konkordátum a Német Birodalmi Kormánnyal

1935. Pacelli bíboros-államtitkár, a későbbi XII. Pius, több tízezer zarándok előtt nyilatkozik: „A tévedés mestereit hamis világkép és életfelfogás lelkesíti. Ők a faj és vér babonájának megszállottjai. Ezt követően nyílt ellenállásra szólít fel: „mártírok és hős püspökök egyháza semmiképp nem a múlté, jóval inkább élő valóság, mely hajlandó és képes arra, hogy a pokoli sárkánynak, és a sötétség hatalmának útját állja.

1937.Enciklika: „Égető aggodalommal figyeljük, hogy a Birodalmi Kormánnyal kötött konkordátum gyümölcsöt nem hozott. A vetésbe, melybe mi a béke magvát kívántuk elvetni, nem volt más céljuk, mint az Egyházzal szemben az alapvető gyűlölség gyommagjait keverni […] Testvéreim! Hiteteket a szervezett valláskorlátozás ezernyi formája veszi körül. Nem tartozik a hívők közé, aki az Istenben rejlő világot isteníti, a sorsot a személyes Isten elé helyezi. Aki egy népet, vagy az államot a vallási értékek fölé helyez, vagy Isten szent nevét az emberi vágy üres címkéjévé teszi. […] Csak felületes szellem eshet abba a tévhitbe, hogy nemzeti istenről beszéljen, és azt egyetlen faj vérszerinti tömlöcébe szorítsa. […] Ha valaki vallja a Fiút, az Atya is az övé. Az Ószövetség szent könyve teljesen Isten szava. […]Az Isten és a tevőleges felebaráti szeretetben megmutatkozó kereszténység kell legyen a világ példaképe. […] Hitünk hamisítatlan megőrzése a Római Püspök primátusának hitén, az emberiség erkölcsisége a tisztán megőrzött Istenhiten alapszik. […] Akik ma arra vetemednek, hogy az erkölcsiséget a vallástól eltávolítsák, a hanyatlás útjára vezetnek, mert sohasem hasznos az, ami egyúttal erkölcstelen.”

Gazdasági téren is szükség van erkölcsre, és ennek pótlására nem alkalmazhattak mást, mint az intézményes terrort. Úgy viselkednek, mintha a világ béke-mozgalmának hívei volnának, ugyanakkor szítják az osztályharcot és patakokban folyik a vér.. Azért ajánljuk, fokozzátok és mélyítsétek az imádság szellemét, és a bűnbánatot. Az emberiséget most megszálló gonoszság sem győzhető le másképp, mint vezeklés és imádság által. Kétszerezzük meg imádságainkat és áldozatainkat, hogy a Szeplőtlen Szűz hatalmas közbenjárásával az Égből hathatósabb segítséget könyörögjünk le az Egyház számára.

Siménvi Vilmos

A hónap szentje: Szent Gellért

Velence 980 - Buda 1046 szeptember 24.

Szent Gellért szülőföldje Velence a lagúnák szabdalta szigetföld. Öt éves volt, amikor szülei áteveztek vele a Szent Márk-székesegyházzal átellenben lévő San Giorgio-szigetre. Úgy látszott ugyanis, hogy György nevű kisfiúk nem marad életben. Fogadalmat tettek, hogy ha a gyermek a sziget bencés szerzeteseinek imájára meggyógyul, Istennek szentelik az életét, és mindjárt a monostorban hagyják. A gyermek fölgyógyult, ott maradt, ahol fokozatosan bevezették őt a kor szellemi és a Szent Benedek rend lelki életébe, fegyelmébe.

15 éves lehetett, amikor édesapja szentföldi zarándokúton rabló arabok támadásának áldozata lett. Az ő emlékére vette föl az ifjú György a Gellért nevet. Nem sokkal később az édesanyját is el- vesztette. Huszonöt éves korában rendtársai őt tették meg a monostor perjeljévé, majd Vilmos apát javas- latára, tudásának elmélyítése végett, másodmagával Bolognába küldték, hogy később elfoglalhassa a kolostori iskola egyik tanári posztját. 32 évesen tért vissza a Szent György szigeti monostorba, de nem sokáig tanított, mert Vilmos apát halála után őt választották meg szerzetestársai apátnak. Talán édesapja emléke vagy a hithirdetés vágya késztette arra, hogy 3 év múltán lemondjon apáti tisztéről és a Szentföldre induljon. 1015 február vége felé szállt hajóra két társával, hogy Zárába (ma: Zadar) jusson, s onnan továbbhajózzék Palesztina felé. De a kitört tengeri vihar miatt Isztria partjai felé sodródtak. Ott a Parenzo (ma Porec) melletti Szent András-sziget kikötőjében vetettek horgonyt, és a sziget bencés monostorában találtak menedéket. A több hétre elhúzódott kényszerpihenő közben Gellértnek nem egyszer nyílt alkalma, hogy megbeszélje útitervét az ugyancsak ott időző pannonhalmi apáttal, aki szerette volna őt megnyerni magyarországi kolostoralapítási és térítői tervének. Gellért azzal a nem titkolt szándékkal engedett unszolásának, hogy Magyarországon keresztül könnyebben eljuthat majd a Szentföldre. Nagyboldogasszony napján járul Gellért a király elé, aki találkozásuk hatására meghívja őt Imre fiának nevelőjéül. Tanítványának életszentsége tanúsítja, hogy nevelő, oktató munkája nem veszett kárba!

Ezután következtek a bakonybéli remeteség évei. A monostor melletti erdei kunyhóban tudott leginkább elmélkedni és dolgozni.

Ekkor írta szentírásmagyarázó munkáit, többek között a Zsidókhoz írt levélhez, és Szent János apostol első leveléhez. Sajnos ezek a munkái mind elvesztek. Kb. 1028-ig örülhetett a monostor csendjének és erdei magányának. Ajtony vezér legyőzése után Szent István hívatta, hogy rábízza a Maros menti egyházmegye megszervezését. Ajtony annak idején a bizánci császárság szomszédjaként görög szertartás szerint vette fel a kersztséget, s telepített Marosvárra néhány görög szerzetest. Csanád vezér ostroma után ugyan elmenekültek, de pl. Oroszlámoson még a 13. sz. elején voltak.

Gellért az egyházszervezést az egyházmegye területétének beosztásával kezdte, majd a papi utánpótlás biztosításával folytatta. A papi utánpótlás biztosítására káptalani iskolákat szervezett-Templomokat építtetett, köztük a székesegyházat és a bencés monostor Boldogságos Szűz oltalmába ajánlott templomát. Tevékenységét a szent életű király bőkezűen támogatta.

Végzetes fordulatot jelentett azonban a király halála 1038- ban. Az új király, a szintén velencei származású Péter sem az uralkodáshoz sem a magyarság megnye- réséhez nem értett. Idegenpártolása miatt nemzeti forradalom űzte el őt a trónról. Utódától, Aba Sámueltől, annak zsarnoksága miatt Gellért a húsvét megünneplését megtagadta. A fölfordulásnak ezen évei készítik elő vértanúságát, amelyet nem keresett, hanem elfogadott.

1046 szeptemberében a lengyelországi száműzetésből hazatérő Vászoly fiak, Endre és Levente fogadására igyekezett együtt. Az éjjelt Diósdon töltötte, majd reggel a Szent Szabina-templomban mondott misét. Közben látomása volt a közelgő vértanúságról. Az ún. pesti révhez közeledve Vatha pogány lázadói kőzáporral törtek rájuk. Kiráncigálták Gellértet a szekeréből, hozzákötötték egy kordéhoz, és a később róla elnevezett Kelenhegy szikláiról a mélybe taszították. Holttestét ideiglenesen templomunkban, a pesti Boldogasszony-templomban (mai nevén Belvárosi Nagyboldogasszony Főplébániatemplomban) temették el, majd később átszállították Csanádra. Szentté avatása Szent László királysága idején történt.

A PLÉBÁNIA PROGRAMJAI
2014. szeptember – október

■szeptember 21. vasárnap 10 óra: Veni Sancte

■szeptember 18. csütörtök Belvárosi KÉSZ Csoportban tart előadást Dr. Pollmann Ferenc, történész, a Hadtörténeti Intézet és Múzeum főmunkatársa: Magyarország és a Nagy Háború címmel

■október 2. csütörtök 15 óra Nyugdíjas klub

■október 7. kedd 18 óra Elváltak miséje

október 11. szombat KÉSZ Zarándoklat a hazáért Doroszlóra

■október 16. csütörtök 18 óra Belvárosi KÉSZ Csoport Dr. Salacz Tamás előadása: „II. János Pál pápa orvosa voltam”.

A hittanórák rendje:

Hétfő	12.30	Váci utcai Általános Iskola
	17 ó	Alsó tagozatosok plébániai hittanórája
	18 ó	Felnőtt katekézis
Kedd	14.30	Eötvös Gimnázium 7-8. osztály
	18 ó	Plébánia: egyetemisták
		Váci utcai Általános Iskola 3.osztály
Szerda	8 ó	Apáczai Csere János Gimnázium
	12.30	Váci utcai Általános Iskola 5. osztály
	16 ó	Plébánia: gimnazisták
Csütörtök	8ó	Apáczai Csere János Gimnázium
		Váci utcai Általános Iskola 2. és 4. osztály
Péntek		Váci utcai Általános Iskola 1. osztály

PESTI FŐTEMPLOM

Spirituális közösségi lap

I. évf. 8. szám

A Belvárosi Nagyboldogasszony Főplébánia lapja

Kiadja:
a
Belvárosi Főplébánia

Felelős kiadó:
Dr. Osztie Zoltán

Szerkesztő:
Bitter Lajos

Munkatársak:

Herpy György
Merlás Tibor
Kovács E. Gellért
Csorba Gábor
Siményi Vilmos
Bursics Anna

Szerkesztőség:

Budapest 1056 Március 15. tér 2.

Tel/fax: 318 3108

E-mail: prorsus@t-online.hu

Megjelenik:
12 oldalon